

AMASONITT

Amasonitt, den grønne mikroklinen, er kanskje den best kjente av alle feltspater. Det er et typisk mineral fra hydrothermalomvandlede pegmatitter, såkalte cleavelandittpegmatitter. Amasonitt er et resultat av omforming av vanlig mikroklin.

Det er særlig to steder som er kjent for god amasonitt, Evje og Tørdal. Begge disse steder har det vært tatt ut betydelige mengder amasonitt til smykkesteinsproduksjon. Ellers er amasonitt, om enn med svakere farger, kjent fra andre steder i Norge, f.eks. Iveland, Nissedal, Fyresdal og Drangedal.

Fargen på amasonitt er fra lys grønn til dypere grønn og blågrønn, og dette har fram til i dag vært litt av en gåte. Vanligvis vil farge på feltspater være et resultat av enten en "innebygget" kjemisk-fysisk egenkap eller refleksjoner fra små partikler (urenheter) i feltspaten. Det har nesten alltid vært klart at den grønne fargen på amasonitten har et kjemisk-fysisk opphav, på grunn av at den inneholder sporelementer som gir fargen. Spørsmålet er hvilket element. Ioner av Cr, V, Ni eller Cu vil vanligvis gi grønnfarge til et stoff, men i amasonitt er de enten fullstendig fraværende eller i så små mengder at de ikke vil kunne gi noen merkelig farge. Det synes derimot som om blyinnholdet spiller en rolle for fargen. Pb-innholdet i amasonitt er vanligvis 2-3 ganger så høyt som i ufarget mikroklin. Hvorfor bly skulle gi grønnfarge i mikroklinstrukturen, er imidlertid ikke fastslått. Det vil man kunne gi svar på i fremtiden ved videre forskning på amasonittproblemet.